

CAREERIA

S2-OPISKELIJAN TUEN TARPEEN ARVIOINTI JA KARTOITUS

TEHTÄVIÄ JA HARJOITUKSIA

CAREERIA

Sisällys

1. Yleistä kartoituksista ja arvioinneista.....	4
2. Kirjauslomake.....	5
3. Kysymyslista haastattelun tueksi.....	8
4. Arvioinnit ja kartoitukset	
SUULLINEN KERTOMINEN.....	10
LUKEMINEN.....	11
KIRJOITTAMINEN.....	17
MATEMATIIKKA.....	18
HAHMOTTAMINEN.....	21
MUISTI JA NOPEA NIMEÄMINEN.....	25
5. Liitteet ja linkit.....	30

Yleistä kartoituksista ja arvioinnista

Tähän pakettiin on koottu tehtäviä ja kartoitusmateriaaleja s2-opiskelijan oppimisvalmiuksien ja mahdollisten oppimisvaikeuksien arviointiin ja kartoitukseen. Suurin osa tehtävistä on tarkoitettu teetettäväksi yksilöllisesti esim. erityisopettajan toimesta. **Kartoitukset ja tehtävät eivät ole normitettuja tai standardoituja** eikä niiden perusteella voida siten tehdä varmaa lausuntoa tai arvioita opiskelijan oppimisvaikeudesta. Tehtävät voivat kuitenkin toimia muiden havaintojen ja kokemusten tukena haasteiden selvittämisessä ja erilaisten oppimisen tukitoimien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Monesti s2-opiskelijan kohdalla on vaikeaa arvioida, johtuuko opiskeluun liittyvät hankaluudet kielitaidon puutteista, taitojen harjaantumattomuudesta vai oppimisvaikeudesta. Sen vuoksi **opiskelijan huolellinen haastattelu** ja omat kokemukset koulunkäynnistä lapsena ja nuorena ovat tärkeässä asemassa mahdollisten oppimisvaikeuksien toteamiseksi. **Luottamuksellisen ilmapiirin luominen** ja tutustuminen opiskelijaan ennen kartoituksia on tärkeää. Joskus oppimisvaikeuksiin saattaa myös liittyä stigmaa tai häpeää, minkä vuoksi opettajalta edellytetään asiassa sensitiivisyyttä ja kulttuuritietoista työtettä. Keskustelun tukena voidaan käyttää Ohjauksella eteenpäin- hankkeessa tuotettuja ”opiskelun osa-alueita” - kortteja sekä ”opiskelun tukitoimia” – kortteja.

Opiskelijan kielitaidosta riippuen mukaan tapaamiseen/tapaamisiin voi pyytää tulkkia, mikäli opiskelija näin toivoo. Mahdollista lukivaikeutta selvitellessä opiskelijaa voi pyytää kirjoittamaan ja lukemaan myös omalla kielellään, vaikka arvioinnin tekijä ei kieltä ymmärtäisikään, voidaan näin kuitenkin arvioida lukemisen ja kirjoittamisen sujuvuutta omalla äidinkielellä. Lukivaikeus näkyy yleensä kaikissa henkilön osaamisissa kielissä.

On myös tärkeää arvioida, mikä on oppimisvaikeutta ja mikä on taitojen harjaantumattomuutta. Oppimisvaikeus tarkoittaa, että taidot kehittyvät erityisen hitaasti tai oppiminen ei edisty opetuksesta ja kohdennetusta tuesta huolimatta. Oppimisvaikeudet esim. lukemisessa ja laskemisessa näkyvät **perustaitojen heikkona automatisoitumisena** – myös monikielisellä oppijalla. On kuitenkin huomattava, että esim. hahmottamisen tehtävät (”puuhakirjatehtävät”) kuuluvat meidän kulttuurissamme olennaisena osana varhaiskasvatukseen ja alkuopetuksen oppisisältöihin, kun taas toisissa koulukulttuureissa niitä ei juuri tehdä. Tällöin opiskelijan puutteelliset hahmottamisen taidot voivatkin johtua harjaantumisen ja harjoittelun puutteesta. Olisikin tärkeää seurata taitojen kehittymistä opetuksen ja taidon harjoittelun jälkeen.

Kaiken kaikkeaan opiskeluvaikeuksien ja mahdollisten tuen tarpeiden arvioinnissa ja kartoituksessa on tärkeintä, että kiinnitetään huomio opiskelijan vahvuuksiin ja pyritään hyödyntämään niitä tukitoimien suunnittelussa. Kartoitustilanteen jälkeen opiskelijalle pitäisi aina jäädä tunne, että hän pystyy ja osaa.

Tämän tehtäväpaketin tehtäviä voi teettää vapaamuotoisesti opettajan arvioin mukaan – yksilötehtävinä suullisesti, pienryhmissä tai kirjallisina tehtävinä kokonaisille ryhmille. Tehtävien esimerkkitaivuja, -sanoja ja -lauseita voi muokata tarvittaessa.

KIRJAUSLOMAKE (kartoitusten koontilomake)

Tälle lomakkeelle voi tehdä merkintöjä haastattelun ja tuen tarpeen arvioinnin havainnoista. Lomakkeen tiedot voidaan siirtää esim. Wilman “erva-merkinnät”-lomakkeelle (käytössä erityisestä tuesta vastaavilla opettajilla).

Opiskelija: _____

Ryhmä: _____ Päivämäärä: _____

OPISKELIJAN HAASTATELU:

Haastattelu (ympyröi oikea vaihtoehto)	Ymmärtää kysymykset	Osa vastata avustetusti	Ei ymmärrä kysymyksiä
Muita huomioita haastattelusta (esim. vuorovaikutus)			
Nykytilanne, opiskelumotivaatio, vahvuudet	Motivoitunut, haluaa valmistua alalle	Jonkin verran motivaatiota	Ei motivoitunut
Muita huomioita:			
Opiskeluhistoria (ympyröi oikea vaihtoehto)	Käynyt koulua säännöllisesti, koulu sujunut ok	Käynyt koulua säännöllisesti, koulussa haasteita	Ei ole käynyt koulua säännöllisesti
Muita huomioita opiskeluhistoriasta (esim. oppimisen tuen tarve lapsena, opiskelu Suomessa)			
Oppimisen tuki tässä koulutuksessa, opiskelutaitojen itsearviointi	Opiskelija ei koe tarvitsevansa tukea, osaa arvioida opiskelutaitojaan	Opiskelija kokee tarvitsevansa jonkin verran tukea	Opiskelija kokee tarvitsevansa paljon tukea
Muita huomioita:			

TEHTÄVÄT JA KARTOITUKSET:

Suullinen kertominen	Osaa kertoa hyvin, kokonaisilla selkeillä lauseilla, sanavarasto laaja	Osaa kertoa jonkin verran, lauserakenteissa ja sanavarastossa jonkin verran puutteita	Osaa kertoa vain vähän, kertoo yksittäisillä sanoilla.
Muista huomioita:			
Lukeminen	Osaa hyvin	Osaa jonkin verran -avustetusti	Haasteita
tavut			
sanat			
epäsanat			
lauseet			
Omalla kielellä lukeminen			
Tekstin ymmärtäminen			
Muita huomioita lukemisesta:			
Kirjoittaminen	Osaa hyvin	Osaa jonkin verran -avustetusti	Haasteita
Sanat			
Lauseet			
Oma teksti			
Muita huomioita kirjoittamisesta:			

Matematiikka	Osa hyvin	Osa jonkin verran - avustetusti	Haasteita
Perustaitotesti Pisteet: ____/____			
Muita huomioita matematiikasta:			
Hahmottaminen	Osa hyvin	Osa jonkin verran - avustetusti	Haasteita
Kellonajat			
Kalenteri			
Visuaalisen hahmottamisen tehtävät			
Muita huomioita hahmottamisesta:			
Muistaminen	Osa hyvin	Osa jonkin verran - avustetusti	Haasteita
Lyhytkestoinen muisti			
Kielellinen muisti			
Muita huomioita:			

Kysymyslista haastattelun tueksi S2-opiskelijan tuen tarpeen arviointi

Tätä kysymyslistaa voi käyttää haastattelun runkona. Kysymykset voi yksilöllisesti tilanteen mukaan. Havainnot ja huomiot voi kerätä kirjauslomakkeelle (ERVA). Kysymyslistan laatimisessa on käytetty apuna mm. Vierko-hankkeessa tuotettuja materiaaleja. HUOM! Haastattelussa on hyvä varmistaa opiskelijan ymmärtäminen (esim. tulkki/mahdollisuus kääntää kysymykset omalle kielelle).

1. Nykytilanne, vahvuudet, opiskelumotivaatio yms.

Kerro lyhyesti itsestäsi.

Mitä opiskelet? Miten opiskelu sujuu?

Miksi haluat opiskella juuri tätä alaa?

Onko sinun kielitaitosi arvioitu? Mikä sinun kielitaitotasosi on? (EVK A1-C2)

Mitkä asiat ovat sinulle helppoja? Mitä osaat hyvin?

Mitkä asiat tuntuvat vaikeilta? Mitä sinun pitää vielä harjoitella?

2. Opiskelu kotimaassa, koulunkäyntihistoria:

Kuinka monta vuotta kävit koulua lapsena? Minkälainen koulu oli?

Kävitkö koulussa joka päivä? Oliko koulu välillä kiinni?

Mitä eri asioita/oppiaineita opiskelit koulussa?

Millä kielellä opiskelit koulussa?

Mikä oli sinulle koulussa helppoa? Mikä oli vaikeaa?

Minkä ikäisenä opit lukemaan/kirjoittamaan koulukielellä? Oliko lukemaan oppiminen sinulle helppoa?

Tarvitsitko apua koulussa? Missä asioissa? Millaista apua? Kuka auttoi sinua?

Kävitkö koulun loppuun?

Onko sinulla lapsena todettu oppimisen vaikeuksia? Kävitkö oppimisvaikeuksien vuoksi lääkärissä?

3. Koulunkäynti ja opiskelu Suomessa

Mitä koulutuksia/kursseja olet käynyt Suomessa?

Miten opiskelu sujui?

Onko opiskelusta ollut taukoja Suomessa? Miksi?

Oletko ollut töissä/työharjoittelussa Suomessa?

Tarvitsitko tukea opiskeluun? Keneltä sait sitä?

4. Oppimisen tuki tässä koulutuksessa

Tarvitsetko tukea opiskelussa?

Missä asioissa tarvitset tukea?

Millaista tukea haluaisit?

Kuka voisi auttaa sinua?

Miten pystyt opiskelemaan parhaiten?

Oletko saanut apua opiskelun aikana?

Kuka on auttanut sinua? Miten?

5. Opiskelutaitojen itsearviointi

Onko sinun vaikea istua paikallasi esim. opetustilanteessa tai tehtäviä tehdessäsi?

Onko sinun vaikea ymmärtää puhuttuja ohjeita?

Kun luet tekstiä, ymmärrätkö mitä luet?

Onko sinun helppo aloittaa tehtävien tekeminen?

Muistatko asioita hyvin?

Osaatko suunnitella, mitä teet seuraavaksi?

Millä tavalla opit parhaiten?

KUVASTA KERTOMINEN

Valitse yksi kuva ja pyydä opiskelijaa kertomaan mahdollisimman tarkasti, mitä hän näkee kuvassa. Kiinnitä huomioita sanavarastoon, ääntämiseen, lauserakenteisiin, ymmärrettävyyteen ja puheen sujuvuuteen. Voit esittää tarkentavia kysymyksiä ja havainnoida, kuinka opiskelija ymmärtää kysymykset ja osaa vastata niihin.

LUKEMINEN

Mekaanisen lukemisen arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota lukemisen tarkkuuteen ja sujuvuuteen. Tehtävät voidaan pilkkoa yksittäisiksi tehtäviksi tai niitä voidaan tehdä kokonaisuutena.

Kirjainten tunnistaminen ja kirjain-ääne-vastaavuus

Ee	Gg	Hh	Jj	Oo	Aa
Nn	Pp	li	Uu	Ss	Dd
Kk	Mm	Bb	Öö	Tt	Qq
Rr	Vv	Ww	Yy	Åå	Ff
Ää	Zz	Cc	Ll	Xx	

Tavujen lukeminen

E	KAI	UU	NUN	OU	MIS
IL	JYS	AR	EEL	ÄP	SII
SI	ULT	TI	VAEL	LAA	MUOT
RII	KEP	TYRK	MYRS	PARK	RIIP

Sanojen ja epäsanojen lukeminen

koira	koulu	juusto	kello	lukko	leikki
juna	tuuli	jono	juhla	kakku	pankki
mekko	mikä	Mikko	meikki	Helsinki	hieno
myrsky	opiskelu	tervehtiä	sairaala	selostus	partioida
reis	pyrp	telp	suop	lart	seil
vysy	epus	töra	jepi	sinka	lekki
perip	kiirtyy	marous	täärme	kertti	seippi
marske	ykseli	mitettää	pehjaus	suunko	tarvehdus

Lauseiden lukeminen

Matkustan kouluun junalla.

Kurssi alkaa kello 8.30.

Minä asun Vantaalla.

Illalla menen lääkäriin.

Odotan bussia aina tällä pysäkillä.

Ulkona sataa lunta ja on kylmä.

Mikä on sinun ammattisi?

Ostan kaupasta leipää ja hedelmiä.

Mitä teit syyslomalla?

Mitä teet viikonloppuna?

Minulla on paljon kotitehtäviä.

Harrastan metsässä kävelyä sekä uimista.

Vien viikonloppuna kirpputorille lasten vanhoja vaatteita ja leluja.

Tekstin lukeminen – sujuvuus

Lue teksti ääneen mahdollisimman tarkasti ja nopeasti.

Maria herää aikaisin aamulla, jo ennen seitsemää, kun aurinko alkaa nousta. On kaunis aamu, linnut laulavat ja aurinko paistaa kirkkaasti. Hän keittää kahvia ja valmistaa aamupalaa perheelleen, joka vielä nukkuu. Marian perheeseen kuuluu puoliso ja kolme lasta. Kun lapset heräävät, Maria auttaa heitä pukeutumaan ja pakkaa heidän koulureppunsa. Tänään on Marian puolison vuoro viedä lapset kouluun ja päiväkotiin. He menevät autolla. Lapset vilkuttavat Marialle matkalla autoon. Maria hyppää kodin läheiseltä pysäkiltä bussiin ja matkustaa työharjoittelupaikalleen. Maria on työharjoittelussa autokorjaamolla. Tänään hän työskentelee autojen moottorien parissa. Moottoreissa voi olla monenlaisia vikoja, joita Maria opettelee tunnistamaan ja korjaamaan. Palattuaan harjoittelusta kotiin Maria lukee lehtiä ja siivoilee vähän keittiössä. Iltapäivällä hän käy vielä uimassa uimahallissa. Maria rakastaa uimista! Uimahallista tultuaan Marian perhe syö päivällistä, johon kuuluu salaattia ja pastaa. Illalla hän auttaa lapsia vielä läksyissä ja lukee heille iltasadun. Kun lapset ovat menneet nukkumaan, Maria rentoutuu lukemalla kirjaa ja tekemällä käsitöitä.

Luetun ymmärtäminen (kysymykset voidaan käydä läpi myös suullisesti)

Vastaa alla oleviin kysymyksiin tekstin perusteella

1. Mihin aikaan Maria herää aamulla?
  - a) Ennen seitsemää
  - b) vähän seitsemän jälkeen
  - c) Klo 7.00.
2. Mitä Maria tekee ensimmäisenä herättyään?
  - a) Keittää kahvia ja valmistaa aamupalaa koko perheelle
  - b) Valmistaa aamupalaa itselleen ja käy suihkussa
  - c) Lähtee lenkille
3. Kuka vie lapset kouluun ja päiväkotiin tänään?
  - a) Maria
  - b) Marian puoliso
  - c) Naapuri
4. Miten Maria matkustaa työharjoittelupaikalleen?
  - a) Autolla
  - b) Polkupyörällä
  - c) Bussilla
5. Mitä Maria tekee työharjoittelussa tänään?
  - a) Maria harjoittelee autojen moottorivikojen tunnistamista ja korjaamista.
  - b) Vaihtaa autojen renkaita
  - c) Opiskelee teoria-asioita tulevaa tenttiä varten
6. Mitä Maria tekee palattuaan harjoittelusta kotiin?
  - a) Siivoaa koko talon
  - b) Lukee lehtiä ja siivoaa keittiössä
  - c) Lähtee kauppaan siivottuaan
7. Mitä Maria tekee iltapäivällä?
  - a) Käy uimassa uimahallissa
  - b) Tekee käsitöitä
  - c) Lukee kirjaa
8. Mitä Marian perhe syö päivälliseksi?
  - a) Pizzaa
  - b) Salaattia ja pastaa
  - c) lihapataa

Ymmärtävä lukeminen: Yhdistä kuva ja lause

Ihanan rauhallista! Istun penkille lukemaan kirjaa ja kuuntelemaan lintujen laulua.

Täällä työskentelee lääkäreitä ja hoitajia. Saat täältä apua, jos olet sairaana.

Onpa kiinnostava kirja! Taidan lainata tämän ja lukea sen kotona.

Luokassa on paljon lapsia ja yksi opettaja. Heillä on matematiikkaa.

Mitä minun pitikään ostaa? Maitoa, leipää... nyt muistan! Appelsiineja!

Onpa pitkä jono, tämä näyttely taitaa olla todella suosittu!

Mikä ruuhka! Nyt minun täytyy soittaa pomolle, että saatan myöhästyä töistä.

Kuvat tehty tekoälyllä/Canvalla

KIRJOITTAMINEN

1.Sanelut

Saneluissa ja kirjoittamisessa kiinnitetään huomiota erityisesti seuraaviin:

- pitkä ja lyhyt vokaali (esim. a-aa, i-ii)
- kynäote, kirjoittamisen työläys
- diftongit (esim. ai, ie, ou) ja niiden mahdollinen reversoituminen (ai->ia, uo->ou)
- tavunloppuinen h (esim. suih-ke)
- kaksoiskonsonantit (pp, kk, ll)
- konsonanttikasaumat (esim. murske)
- äng-äänne (kenkä, sangot)
- kirjainmuodot
- lausesanelussa iso alkukirjain ja piste

Sanelulistat sanasaneluihin

a) AIMO – KOULU – TIIVIS – SAAPAS - LEIPÄ - KUKKO – TUULI – SEISOA – TAHTO – KENKÄ

b) JAKKARA – SAATTAJA – SPEKTRI – PENKKI – PYÖREÄ – HENGETÖN – SUIHKE – MURSKE – PORTTI –
PIILEVÄ - JUTELLA

c) NÖYRYYS - AMMATILLINEN – PYÖRRYTTÄÄ – OPISKELIJA – HIMMENNIN –JUURRUTTAA -
KOTITEHTÄVÄ - KEHITTÄMINEN- SAAVUTETTAVA - HÖLSKYTTÄÄ

Lausesanelu

Kaupassa ostin tuoreita mansikoita ja herkullista jogurttia.
Kassajonossa huomasin unohtaneeni pankkikortin kotiin.
Valitsin vihannesosastolta punaisia tomaatteja ja vihreää salaattia.
Ostin myös paketin pastaa ja purkin pestoa.
Kassalla oli valtavan pitkä jono.
Kävelin käytävillä ja etsin tuoretta leipää.
Ostin litran mehua ja kaksi pulloa vettä.
Myyjä hymyili ja toivotti hyvää päivänjatkoa.
Kaupan ulkopuolella pakkasin ostokset huolellisesti reppuuni.

Tuottava kirjoittaminen

Pyydä opiskelijaa kertomaan itsestään kirjoittamalla. Tekstin vähimmäispituus on 10 virkettä. Voit myös pyytää opiskelijaa kirjoittamaan jostakin kuvasta.

Matematiikka

Matematiikan perustaitotesti (välineet: viivotin)

Nimi _____

Päivämäärä _____

Pisteet yht: ____/44

1. Järjestä luvut suuruusjärjestykseen pienimmästä suurimpaan. (Sano luvut ääneen.)

145   201   16,5   0,845   2,1   6024   6100   0,0946

_____

Pisteet: ____/8

2. Laske

$23 + 19 = \underline{\hspace{2cm}}$

$0,5 + 0,5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$2,3 + 1,6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$5,9 - 0,8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$2,1 - 0,8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$114 - 65 = \underline{\hspace{2cm}}$

$127 + 23 + 18 = \underline{\hspace{2cm}}$

$16 + 72 + 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$200 - 16 - 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

Pisteet: ____/9

3. Laske

(Huom! $7 \cdot 6 = 7 \times 6$ ja $280:10 = 280/10$)

$7 \cdot 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$9 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$49 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$280 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$1020 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$70:100 = \underline{\hspace{2cm}}$

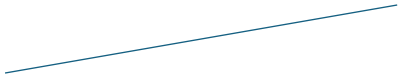
$0 \cdot 25 = \underline{\hspace{2cm}}$

$0,1 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

Pisteet: ____/9

Testi muokattu Opva-matematiikan lähtötasotestistä (2018-2019)

4. Mittaa viivojen pituudet. Merkitse tulos senttimetreinä (cm)

Tulos: _____

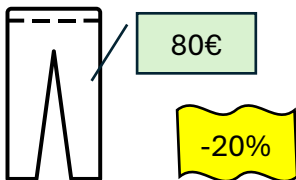
Tulos: _____

Pisteet: ____/4

5. Piirrä neliö, jonka sivun pituus on 4 cm.

Pisteet: ____/4

6. Paljonko housut maksavat alennuksen jälkeen? Kirjoita lasku ja laske.

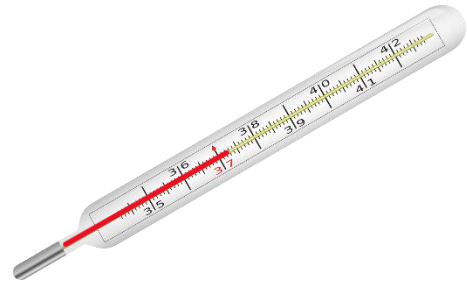

_____

Pisteet: ____/2

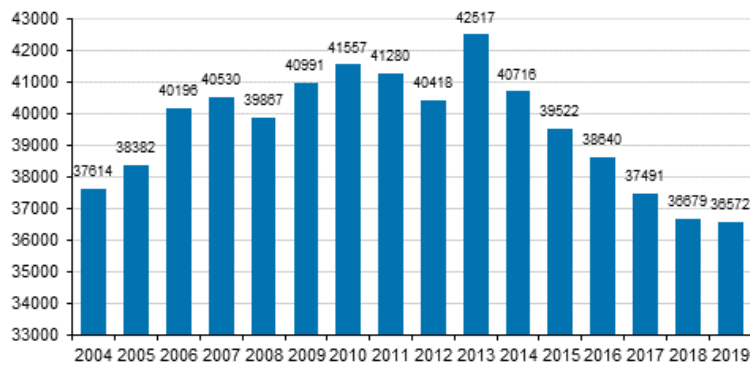
Testi muokattu Opva-matematiikan lähtötasotestistä (2018-2019)

7. Kuinka monta astetta?

Pisteet: ____/2

8. Minä vuosina opiskelijoita on ollut yli 40 500?

Kuvan lähde: Tilastokeskus, Kuvio 1. Kulttuurialojen opiskelijat 2004 - 2019

Vastaus: _____

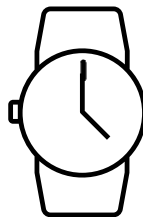
Pisteet: ____/6

Testi muokattu Opva-matematiikan lähtötasotestistä (2018-2019)

Hahmottaminen

Kellonajat ja kalenteri

1. Kuinka paljon kello on? (näytä ensin pelkät kuvat, opiskelija vastaa suullisesti).

Etsi kuvista vastaavat kellonajat:

a) 9:29   16:00   8:00   18:15   11:55   10:10

b) viisitoista yli kuusi   viittä vaille kaksitoista   tasan neljä

kymmentä yli kymmenen   tasan kahdeksan   kohta puoli kymmenen

2. Kalenteri

MAALISKUU 2024

maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai	lauantai	sunnuntai
23	24	25	26	27	28	1
2 jumppa klo 17	Sidra partioleirillä 3.-7.3.				7 LUE TENTTIIN!	8 LUE TENTTIIN!
9 jumppa klo 17	10 Tentti: lääkehoito	11	12 Muista hammas- lääkäri klo 11:30	13	14	15
16 jumppa klo 17	17	18	19	20	21 ei työvuoroa!	22
23 JUMPPA PERUTTU!	24	25	26	27 ILMOITTAUDU KURSSILLE!	28	29
30 jumppa klo 17	31	1	2	3	4	5

Vastaa kalenterinäkömän mukaisesti kysymyksiin:

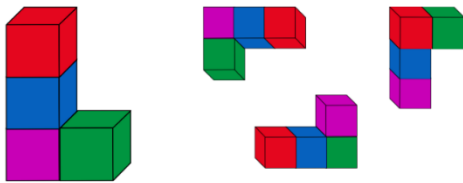
1. Kuinka monta kertaa jumppa on maaliskuussa?
2. Minä viikonpäivänä jumppa on? Mihin aikaan?
3. Minä viikonpäivänä hammaslääkäri on?
4. Minä päivänä lääkehoidon tentti on?
5. Kuinka monta yötä Sidra on partioleirillä?
6. Kuinka monta päivää pitää varata tenttiin lukemiseen?
7. Mitä on maaliskuun viimeisenä päivänä?
8. Mitä pitää muistaa tehdä 27.3.?
9. Mitä erityistä on maaliskuun 23.päivänä?

Kuvat tehty tekoälyllä/Canvalla

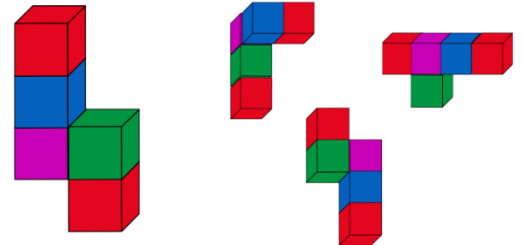
Visuaalinen hahmottaminen

1. Sama kuvio on kuvattu eri suunnista. Mikä pienistä kuvioista on sama kuin isompi kuvio?

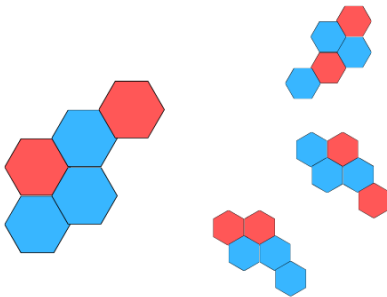
a)

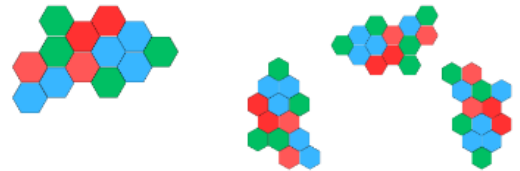
b)

c)

d)

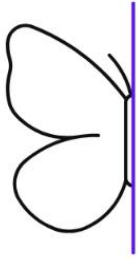

2. Piirrä ohjeen mukaan. (Opettaja voi myös lukea ohjeen ääneen).

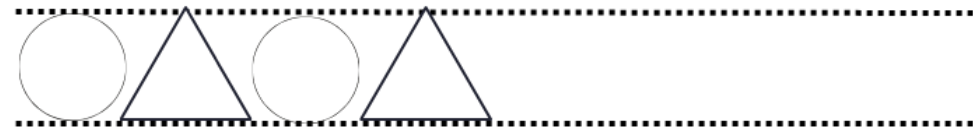
- a) Piirrä pieni talo. Talossa on viisi ikkunaa. Talon oikealla puolella kasvaa iso puu. Puun alla on pieni musta kissa. Talon vasemmalla puolella on auto. Auton ja talon välissä kasvaa kukkia. Talon edessä seisoo tyttö. Taivaalla on aurinko ja kaksi pilvää.
- b) Piirrä paperin oikeaan alalaitaan ympyrä. Ympyrän sisällä on kaksi kolmiota. Toisen kolmion sisällä on pienempi kolmio. Ympyrän yläpuolella on kaksi erikokoista nelikulmiota. Pienemmän nelikulmion päällä on sydän. Keskellä paperia on kaksi samansuuntaista pitkää viivaa.

Kuvat tehty tekoälyllä/Canvalla

3. Piirrä puuttuva puoli

4. Jatka kuviota

Kuvat tehty tekoälyllä/Canvalla

Muisti

Lyhytkestoinen työmuisti

1) Numerosarjojen muistaminen:

- Opettaja toistaa ääneen numerosarjat (3-8 numeroa) ja opiskelija toistaa ne. Mikäli numerosarjojen muistamisessa on pulmaa, voidaan tehdä sarjallisen nimeämisen testausta.
- Opiskelija saa katsoa kirjoitettua numerosarjaa (3-8 numeroa) 30 sekunnin (tai muun sovituksen) ajan. Sen jälkeen opiskelija toistaa numerosarjan ääneen.
- Opiskelija katsoo kuvia (alla) 30 sekunnin (tai muun sovituksen) ajan. Sen jälkeen kuvasarja otetaan pois, ja opiskelija kertoo missä järjestyksessä kuvat olivat. Tehtävä voidaan tehdä myös niin, että kuvat tulostetaan ja sekoitetaan, ja opiskelijan on laitettava ne sitten itse samaan järjestykseen, kun ne olivat aiemmin.

KUVASARJA 1:

omena

talo

kynä

kirja

leipä

kukka

KUVASARJA 2:

kirjahylly

kahvikeitin

lyijykynä

kerrostalo

tietokone

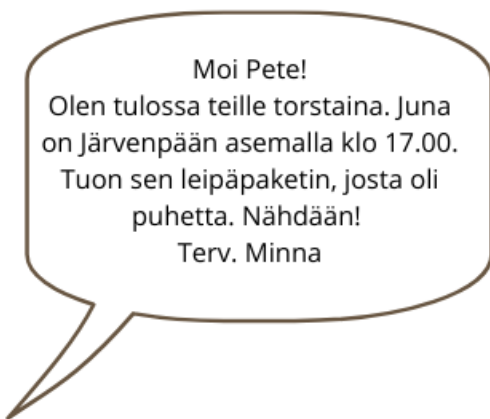
ostoskärry

Kuvat tehty tekoälyllä/Canvalla

Kielellinen muisti:

- a) Opiskelija katsoo ja lukee viestiä 30 sekunnin (tai muun sovitun) ajan. Sen jälkeen opiskelija vastaa opettajan kysymyksiin viestistä TAI
- b) Opettaja lukee opiskelijalle viestin ääneen hitaasti 2 kertaa. Sen jälkeen opiskelija vastaa opettajan esittämiin kysymyksiin.

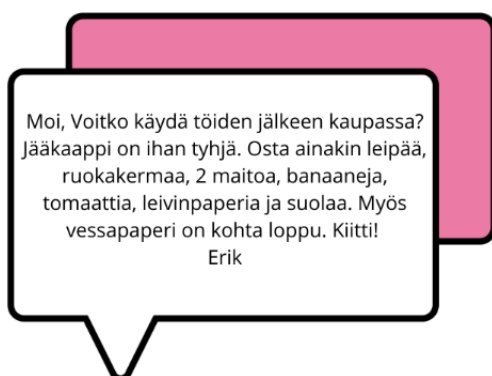
Viesti 1

Kysymykset:

1. Kuka oli lähettänyt viestin?
a) Maria b) Minna c) Laura d) Pete
2. Minä päivänä viestin lähettäjä on tulossa?
a) tiistaina b) lauantaina c) torstaina d) perjantaina
3. Mihin aikaan juna on perillä?
a) klo 17 b) klo 21 c) neljältä d) puoli neljältä
4. Mitä viestin lähettäjä tuo mukanaan?
a) kakun b) kahvia c) pullaa d) leipää

Viesti 2

Kysymykset:

1. Kuka viestin on lähettänyt?
a) Erika b) Erik c) Minna d) Mikko
2. Mitä seuraavista kaupasta **ei** tarvitse tuoda?
a) maitoa c) leipää d) kurkkua c) tomaattia
3. Luettele, mitä asioita kaupasta pitäisi tuoda?
(8 asiaa)

Viesti 3

Helsingissä, 16.1.2024

”Hyvä vastaanottaja,

Teille on varattu aika Kalasataman hyvinvointikeskukseen tiistaina 7. helmikuuta 2024 kello 13:10. Muistathan ottaa mukaan rokotuskortin sekä kuvallisen henkilöllisyystodistuksen. Mikäli aika ei sovi teille, ilmoitattehan siitä viimeistään 48 tuntia ennen varattua aikaa.

Ystävällisesti,

Iryna Koistinen, terveydenhoitaja”

Kysymykset:

1. Mikä on viestin lähettäjän ammatti?

- a) toimistosihteeri   b) terveydenhoitaja   c) lähihoitaja   d) lääkäri

2. Milloin viesti on lähetetty?

- a) helmikuun 16. päivä   b) 7.1.2024   c) 16.1.2024   17.1.2024

3. Missä varattu aika on?

- a) terveysasemalla   b) sairaalassa   c) hyvinvointikeskuksessa   d) opintotoimistossa

4. Mitä **ei** tarvitse olla mukana (2 asiaa)?

- a) henkilötodistusta   b) rokotuskorttia   c) lääkärin lähetettä   d) todistusta

5. Milloin aika pitää perua, ellei se sovi?

- a) kaksi vuorokautta ennen   b) 24h ennen   c) viikkoa ennen   d) samana aamuna

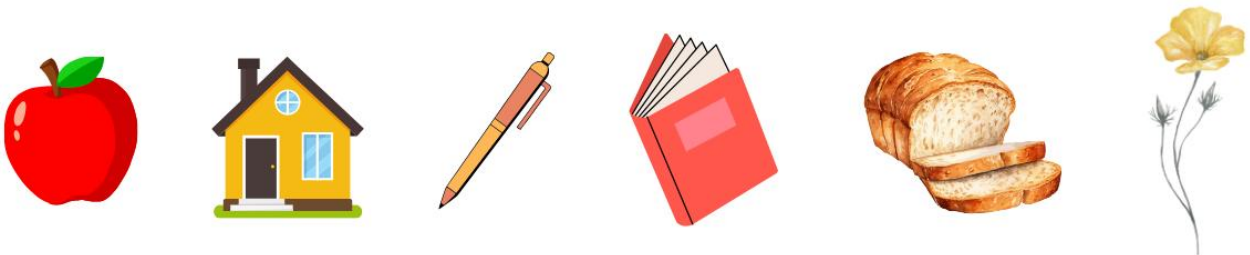
Nopea sarjallinen nimeäminen

Nopealla nimeämisellä tarkoitetaan taitoa palauttaa mieleen tarkasti ja nopeasti erilaisia kielellisiä nimikkeitä kuten esineiden nimiä, värejä, kirjaimia tai numeroita. Kyse ei ole siis sanavarastosta, vaan mieleen palauttamisesta. Nopean nimeämisen pulmilla on tutkitusti yhteyttä kapeaan työmuistiin sekä lukivaikeuksiin.

Harjoitus 1:

Käy opiskelijan kanssa läpi seuraavat kuvat/numerot. Varmista, että hän tietää kaikki sanat. Sen jälkeen osoita kuvia vaihtelevassa järjestyksessä, ja pyydä opiskelijaa nimeämään kuva mahdollisimman nopeasti ja tarkasti.

KUVASARJA 1

KUVASARJA 2

Kuvat tehty tekoälyllä/Canvalla

Harjoitus 2:

Anna opiskelijalle alla oleva kuvasarja, ja pyydä häntä nimeämään kuvat vasemmalta oikealle mahdollisimman nopeasti ja tarkasti. Opiskelija voi halutessaan peittää rivit niin, että hän näkee vain yhden rivin kerrallaan.

Kuvat tehty tekoälyllä/Canvalla

Liite 1: Lukivaikeuden tunnistuslista (Kuntoutussäätiö)

Lukivaikeuden tunnistuslista selkokielellä

Alla on 22 toteamusta, jotka liittyvät lukivaikeuteen tai oppimisvaikeuksiin. Niihin vastaaminen helpottaa lukivaikeuden tunnistamista.

Rastita ne lauseet, jotka sopivat elämäsi.

- 1. Luen hitaasti
- 2. Vieraiden sanojen lukeminen on minulle hankalaa
- 3. Minun on vaikea muistaa lukemaani
- 4. Vältän lukemista
- 5. Vieraiden kielten oppiminen on minulle hankalaa
- 6. Teen oikeinkirjoitusvirheitä
- 7. Päässä laskeminen on minulle vaikeaa
- 8. Minun on hankala seurata puhetta esimerkiksi isossa ryhmässä
- 9. Minun on vaikea lausua pitkiä sanoja
- 10. Minun on vaikea välittää eteenpäin kuulemaani viestiä
- 11. Jos minut keskeytetään, unohdan mitä olin tekemässä
- 12. Sekoitan usein päivämäärät ja kellonajat
- 13. Minun on vaikea muistaa sujuvasti kuukausien järjestys
- 14. Minun on vaikea luetella kuukausien nimet takaperin
- 15. Puhelinnumerot menevät helposti väärin, kun valitsen niitä
- 16. Teen usein huolimattomuusvirheitä
- 17. Lomakkeiden täyttäminen on minusta hankalaa
- 18. Minun on vaikea muistaa ihmisten nimiä, vaikka yritän painaa niitä mieleen
- 19. Kertotaulun oppiminen oli minulle vaikeaa
- 20. Oikea ja vasen menevät usein sekaisin
- 21. Asioista kirjoittaminen on minulle hankalaa
- 22. Minun on vaikea lukea karttaa ja löytää uuteen paikkaan

Jos sait rastin useaan kohtaan, sinulla saattaa olla lukivaikeus.

Lukivaikeuden tunnistuslistan löydät osoitteesta:
<https://kuntoutussaatio.fi/oppimisentuki/menetelmat>

2021

Liite 2: Sanelulomake

Nimi: _____ Ryhmä: _____ Pvm: _____

1. _____

11. _____

2. _____

12. _____

3. _____

13. _____

4. _____

14. _____

5. _____

15. _____

6. _____

16. _____

7. _____

17. _____

8. _____

18. _____

9. _____

19. _____

10. _____

20. _____

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

LINKIT:

Lukeminen ja kirjoittaminen:

<https://www.lukimat.fi/lukeminen.html>

digilukiseula.nmi.fi

oph.fi/lukiloki

<https://www.oppimisvaikeus.fi/tietoa/oppimisvaikeudet#lukivaikeus>

Matematiikka:

<http://www.lukimat.fi/matematiikka>

<https://www.oppimisvaikeus.fi/vinkkeja/matematiikka>

Hahmottaminen:

<https://www.oppimisvaikeus.fi/tietoa/oppimisvaikeudet#hahmotusvaikeus>

<https://www.hahku.fi/>

<https://www.vennyvision.com/>

Muisti ja tarkkaavuus:

<https://www.muistipuisto.fi/>

TRAUMA JA OPPIMINEN

<https://www.hdl.fi/trauma-ja-oppiminen/>

VIERKO- HANKKEEN MATERIAALEJA:

<https://sites.google.com/edu.hel.fi/selkomateriaaleja/etusivu?authuser=0>

CAREERIA

